

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Iohanni Regi Anglorum illustri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

autem spontaneus quis incurrit, durius post se ingerit dolendi tormentum. Tu verò, fili carissime, præcave diligenter ne volens & sciens illi periculo te subicias à quo te cupimus tanto studio præservare, quodque denum tanto tibi majorem incuteret pœnam quanto minus providè rejecisses ostensam tibi de illo vitando cautelam. Illud autem regalem prudentiam nolumus ignorare, quòd multa nobis de præsentis negotij circumstantiis innotescant quæ à tua notitia per illorum versutias absconduntur qui tibi nolunt ostendere vulnus tuum, nescientes vinum increpationis infundere, scientes autem adulationis oleum illinire; utinamque callidè non procurent ut sèmpè in angustia perseveres, quatinus in angustia constitutus sèmpè illos habeas cariore. Quapropter nos, qui & prudenter illud aspiciamus & curare salubriter affectamus, consilia monitis monitaque consiliis inculcantes, blanditiis minas & minis blanditias interferimus, vice periti medici medicinalis artis auxilia variando, qui ferrum adhibet ubi fomenta non profunt, & potionem tepentis aquæ languores emendat qui medicinæ violentiam non senserunt, quoniam etsi velut adamans durus esses, deberet utique te artificij tanti sedulitas emollire, cum ille, tametsi cedere ferro nesciat, hircini sanguinis infusione mollescat. Vide quoque ne cursum tuæ prosperitatis impediatis, quia nobiscum pacem habere non possit quicumque te vellet in hoc errore fovere. Iam igitur apud te quasi ultimis remediis insistentes, quæ ultra tibi adhibere possimus remedia non habemus, & inter repugnantes sibi sanare volentis & sanari nolentis affectus, donec spes hujusmodi curæ foret, malleus levibus & suavis quam duris & asperis te curare: cum illa nullam deserant post se saniam, ista verò deformem soleant relinquere cicatricem. Ne itaque nos & te in majorem necessitatem inducas, ecce familiariter petimus, ecce dulciter admonemus, ecce paternè consulimus, ecce benignè rogamus, sub obtentu divini judicij in remissionem tibi peccaminum injungentes quatinus super Ecclesiæ Cantuariensis negotio nobis & Ecclesiæ immo Deo sine ulteriori mora satisfacere non postponas, pro illa dilectione sincera qua te inter ceteros Principes & dileximus & diligimus hoc saltem nobis concedens in donum, qui spem utique habebamus, nec desperamus adhuc, quòd si petissemus majora, negare

nullatenus debuisses, præsertim cum, si cut alia tibi vice curavimus intimare, licet supra jus tuo fuerit juri delatum, ex iis autem quæ acta fuerant vel gerenda nullum tibi voluerimus aliquando præjudicium generari. Eligas ergo, fili carissime, tam dulcibus monitis & consiliis salutaribus acquiescere, non autem adulationum perveritatibus & perverforum adulationibus assentire; quoniam, ut utamur verbo divino, qui beatum te dicunt, ipsi te decipiunt. Alioquin cælum & terram contra te in testimonium invocamus quòd ex pertinacia tua non ex nostra severitate continget si manum apostolicam in te pateris aggravari, quam hæcenus vix potuimus sed de cetero nunquam poterimus continere. Quare quæsumus diligenter ab illis qui caput tuum oleo peccatoris impinguant ad quem finem valeas ex hac pugna venire. Non audebunt profectò aliud respondere nisi quòd non poteris vincere nisi victus, sed gloriosior erit tibi victoria cum de victo fueris victor effectus; quia tunc vinces proculdubio cum vinceris, nec ab homine, sed à Deo, à quo gloriosum est homini vinci, ut sèmpè det homo Deo gloriam & honorem. Unde nemo te vana suggestionem seducat, quòd nisi tu cesseris nobis, nos in hac pugna quovis tibi modo cedamus, qui facilius possemus occidi quam vinci. Datum Laterani x. Kal. Februarij, pontificatus nostri anno undecimo.

GIRARDO ECCLESIAE
Thebanæ Thesaurario.

Cum à nobis petitur &c. usque effectum. Eapropter, dilecte in Domino fili, tuis justis postulationibus grato concurrentes assensu, personam tuam cum omnibus bonis tam ecclesiasticis quam mundanis &c. usque protectione suscipimus. Specialiter autem thesaurariam Ecclesiæ Thebanæ, sicut eam justè possides & quietè, devotioni tuæ auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocínio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ protectionis & confirmationis infringere &c. usque incursum. Datum Soræ vi. kal. Septembris, pontificatus nostri anno undecimo.

IOHANNI REGI
Anglorum illustri.

Quantum celsitudini regis in negotio carissimæ in Christo filie Berengariæ

Vide supra
epist. 89. &
lib. 10. epist.
219.

Epist. 221.
Suscipitur sub
protectione sedis
apostolicæ.

Epist. 223.
Vt bona B. Anglorum
Reginæ

restituatur.
Vide lib. 13.
Epist. 74.

quondam Anglorum Regina illustris haec tenus detulerimus, si melius notavisses, forsitan & tu nobis, immo ei cujus vicem licet immeriti gerimus, ad quem ascendunt à maxilla descendentes ab oculo lacryma viduarum, quas etiam exaudire, cum ad eum vociferaverint, se altissimus pollicetur, curasses in hac parte deferre, ac tandem vincens salubriter temeripsum, preces & monita nostra tibi super hoc plus quam octies replicata effectui mancipasses, nec coegisses praefatam Regnam totiens fatigari laboribus & expensis, quam ex strenuitate regali nobis non exhortantibus honorare debueras & ab aliis pro viribus defensare, considerato perspicue quod id ad tuum honorem cederet & salutem. Ecce jam octo annis & amplius apud te propter hoc precibus & monitionibus insistentes expectavimus patienter si quo modo tuae saluti consulens & honori, eidem Reginae super dotalitio suo, medietate mobilium inclita recordationis Regis Ricardi fratris tui, & quibusdam aliis quae sibi competere asserit, satisfacere procurares deferendo Deo & nobis, qui forte plus debito tibi detulimus in hac parte. Sed nec sic adhuc potuimus proficere, sicut effectus indicat, & saepedictae Reginae querela nostris auribus totiens inculcata, cum non solum ei satisfacere non curaveris, verum etiam nec coram iudicibus illis quibus negotium ipsum dinoscimur pluries commississe volueris iustitiam exhibere, qui non tantum cavere debueras ne à te injuriarum actio nasceretur, sed etiam cohibere quoslibet tuae ditioni subjectos ne injuriam cuiquam facerent, cum ad malefactorum vindictam, laudem vero bonorum gladium susceperis bajulandum. Certè non minus serenitati regiae quam ipsi Reginae, immo longè amplius expedisset nostris super hoc acquiescere monitis & consiliis, per quae divinam placare potueras majestatem, quam propter injuriam saepedictae Reginae illatam videris graviter offendisse, ac etiam laudem in conspectu hominum promereri, quia etsi ei super damnis esset rerum temporalium satisfactum, tibi damnum innocentiae resarcisses, quod non est dubium esse majus. Veruntamen si te forsitan existimes eidem in aliquo non teneri, coram nobis, qui personam hominis in iudicio non accipimus, sed iustum iudicium, prout ille nobis inspirare dignatur qui omne iudicium dedit filio, iudicamus, saltem ipsi debueras iustitiam exhibere, ac non uti potentiae mag-

nitudine contra illam, sciens quod potentior est te ille qui facit misericordiam & iudicium omnibus injuriam patientibus & in regno hominum dominatur. At tu haec prout convenit non attendens, nec satisfacere illi nec subire super praedictis iudicium cum eadem haec tenus voluisti. Cum enim post octo annos elapsos, per quos regiae serenitati detulimus, nolentes ulterius deferre homini contra Deum, qui viduam voce prophetica praecipit defensari, tibi dederimus in mandatis ut usque ad festum nativitatis beatae Mariae proximo praeteritum per procuratorem idoneum te nostro conspectui praesentares, exhibiturus saepedictae Reginae vel procuratori eiusdem super praemissis & aliis, si qua forte adversus te duceret proponenda, quod ordo posceret rationis, tu id efficere penitus contempnisti, licet dilectus filius Prior Wigorniensis de mandato venerabilis fratris nostri Wigorniensis Episcopi exhibitis tibi litteris nostris praefatum terminum ex parte nostra tuae magnitudini peremptorium assignarit, sicut venerabiles fratres nostri Eliensis & praefatus Wigorniensis Episcopi, quibus super hoc direximus scripta nostra, per suas nobis litteras intimarunt, procuratore ipsius Reginae ad praedictum terminum ad sedem apostolicam accedente, ac per quatuor menses & amplius expectante. Quia igitur contra salutem nostram & tuam tibi deferre ulterius nec volumus nec debemus, serenitatem regiam monemus & exhortamur attentius, in virtute spiritus sancti firmiter injungentes quatinus usque ad sex menses post susceptionem praesentium aut praefatae Reginae satisfacias congruè de praedictis, aut componas, si fieri possit, amicablem cum eadem, vel per sufficientem & idoneum responsum te nostro conspectui praesentares, exhibiturus eidem vel procuratori suo super iis & aliis quae adversus te duxerit proponenda iustitiae complementum. Alioquin ex tunc in Sumerstres manerium de Yvecestre & manerium de Meretoc cum pertinentiis eorundem, & totam Rotelandam cum pertinentiis eius, & manerium de Ketten cum tota Socka, & Brudecroft, & Nortusham, cum pertinentiis eorundem, & in Barchescire manerium de Lamburn. cum pertinentiis eius, & in Wiltescire, Westburi, Wilton, & Malmesburi, cum pertinentiis eorundem, & in Sudsex villam Arundellae cum honore ac pertinentiis suis, & civitatem Cicestriae cum ipsius pertinentiis, & in

Oxonefordescire villam de Stanton cum pertinentiis ejus, & in Nordhantonscire Rokingham cum pertinentiis ejus, & villam de Nordhanton. in Devenscires manerium de Keinton & Leston cum pertinentiis suis, ac manerium de Alrichefcote, cum villa de Sloncumbis, & Quenevke cum pertinentiis suis, & civitatem Exoniae, & in Sudhamtonscire manerium de Wlintonia cum pertinentiis suis, & in Heresfordescire Berchamested. cum toto honore ac pertinentiis ejus, ac in Essex. villam de Waltham cum pertinentiis ejus, & in London. Eya Reginae, & in Lincolnscire Graham cum pertinentiis suis, & villam de Stamford cum pertinentiis ejus, ac in Glowvecestrescire honorem de Berkeleia ac pertinentiis ejus, cum omnibus aliis maneriis, villis, & castris quae ad dotalium praefatae Reginae spectare noscuntur, necnon demania, maneria tua in praedictis comitatibus constituta, de quibus saepefata Regina lanam debet habere, licet omnia praedicta ex alia causa supposita sint sententiae interdicti, propter hoc pari sententia specialiter decernimus alligata, ut in iis omnibus nequaquam interdicti sententia relaxetur donec super hoc satisfeceris competenter, dantes dilicte venerabilibus fratribus nostris Roffensi & Saresberienfi Episcopis nihilominus in praecipis ut ipsi, humana gratia & mundano timore postpositis, praefatam sententiam publicent & faciant sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo auctoritate nostra firmiter observari. Quod si nec sic tua poterit durities emolliari, in te manus nostras fortius curabimus aggravare, sciturus quod quantumcunque te sicut carissimum in Christo filium diligamus, quia tamen in tuae salutis dispendium tibi ulterius non credimus defendendum, nulla omitemus penitus ratione quae nostrum officium exequamur donec ad cor rediens super hoc apostolicae sedi te offeras paritum. Datum Laterani xii. Kal. Februarij, pontificatus nostri anno undecimo.

*ROFFENSI ET SARESBERIENSI
Episcopis.*

*Epist. 244.
De eadem re.*
S I carissimus in Christo filius noster Iohannes Rex Anglorum illustris melius notavisset quantum celsitudini regiae haecenus detulerimus in negotio carissimae in Christo filiae Berengariae quondam Anglorum Reginae illustris, forsitan & ipse nobis, immo ei cujus vicem licet immeriti

gerimus &c. in eandem modum ut in alia usque observare, praefato Regi litteras nostras, quas propter hoc eidem dirigimus, exhibentes. Qualiter autem in executione praecipii apostolici processeritis, nobis per litteras vestras curetis fideliter intimare, praecipium nostrum taliter impleri quod non possit de negligentia reprehendi, sed de obedientia potius commendari. Quod si non ambo iis exequendis &c. alter vestrum ea nihilominus exequatur. Datum Laterani &c. ut in alia.

*PRÆPOSITO ET CAPITULO
Briwatenfi.*

C Vm dilecti filij S. Ecclesiae vestrae ac D. venerabilis fratris nostri Claramontensis Episcopi procuratores ad sedem apostolicam accessissent, & nos eis benignam audientiam dedissemus, procurator ejusdem Episcopi proposuit coram nobis quod cum Ecclesia vestra in ipsius Episcopi sit diocesi constituta, & ob hoc deberetis eidem tamquam diocesano vestro in spiritualibus respondere, vos ipsi jura episcopalia penitus subtrahentes, in Ecclesiis aliis ejusdem diocesis, quas ad vos pertinere proponitis, non permittitis ipsum jurisdictionem debitam exercere, procuratorem quam idem & praedecessores ipsius ab ipsis Ecclesiis aliquando habuerunt sibi pro vestrae voluntatis arbitrio subtrahendo. Verum procurator Ecclesiae vestrae proposuit ex adverso quod cum eadem a jurisdictione cujuslibet praeterquam Romani Pontificis penitus sit exempta, sicut per privilegium pie recordationis Calixti Papae praedecessoris nostri evidenter appareret, non tenebamini ei nec pro capite nec pro membris quae ad vos pertinent pleno jure in aliquo respondere. Porro pars altera replicavit quod idem privilegium formam privilegij non videtur habere, cum verbum exemptionis non contineatur in eo, sed inhibitionis tantum inveniat insertum, proponens illud nequaquam suspicione carere, cum stilum cancellariae nostrae non sapiat, & subscriptionibus Cardinalium non appareat communitum, propter quod idem debere carere viribus proponebat, & nullam esse per ipsum praestitam libertatem, attamen etiam aliquas vires obtineat, licet capiti per illud utcumque tribuatur libertas, membra tamen ab episcopali non eximit potestate, cum de libertate membrorum nullam expressam faciat mentionem. Unde assererat eadem memorato Episcopo esse

*Epist. 225.
De exemptione
corum.
Vide infra lib.
16. epist. 72.
73.*